

Unitat 13: Animalets i animalons!

<u>Els animals</u>		<u>Els arbres i les mates</u>
L'àguila	El talp	El xop
El voltor	El ratolí	L'alzina
El falcó	El porc	L'avet
La cigonya	El porc senglar	L'esbarzer
La gavina	La cadernera	El xiprer
La mona	El teuladí	El llorer
L'elefant	L'oreneta	L'om
El lleó	El colom	El pi
L'ós	El mussol	El roure
La formiga	La rat penat	El surer
L'alacrà	El lloro	El til·ler
L'ànec	El cuc	L'espígol
El gall	La palometa	La farigola/el timó (occ.)
El gall dindi/el paó	La papallona	La gespa
El xai/anyell	El tàvec	El romaní
La cabra	El grill	
El gat	L'abella	
El gos	El borinot	<u>Les flors</u>
El llop	La marieta	L'assutzena
La llebre	El corço	El clavell
El conill	La cítica de llum	La clavellina
La rabosa	El polp	El crisantem
El bou		La dàlia
La vaca	<u>D'altres</u>	La rosella
L'esquirol	La closca	El gerani
L'estruç	Les urpes	El gessamí
L'aranya	El bec	El lliri
L'ase	La ploma	La margarida
El cavall	La pota	El nard
El cérvol	La cua	L'orquídia
La zebra	Les banyes	La rosa
El tauró	La gàbia	La tulipa
La balena	L'estable	
El dofí	El pinso	
La granota	El pap	
El gripau	El cadell	
El cocodril	El cau	
La serp		

12.1 EL NOM DELS ANIMALS

12.1.1 Feu grups i anoteu en primer lloc un animal que us agradi i digueu-ne tres adjetius; en segon lloc, digueu un altre animal que també us agradi però no tant i tres adjetius; en tercer lloc, tres adjetius sobre el mar; en quart lloc, el mateix però referent al bosc i, finalment, sobre el cafè.

Ex.: llebre (rapidesa, agilitat i nerviosisme), talp (perseverança, treballador i discreció)

- 1r _____
2n _____
3r _____
4t _____
5è _____

Ara toca fer una posada en comú i veure els gustos de la resta de la classe. Potser hi haurà més d'una sorpresa!

12.1.2 Llegiu el següent text i amb els companys debateu el seu contingut:

ELS DRETS DELS ANIMALS

Josep-Maria Terricabras

En aquests darrers anys ha millorat molt la consciència col·lectiva a favor del bon tracte que es mereixen els animals. Sabem que la lluita contra el sofriment i el dolor en el món ha d'abraçar, sense límits, qualsevol sofriment i qualsevol dolor. Per això hem de lluitar també contra el sofriment dels animals, massa sovint sotmesos a tractes cruels i abusius. La legislació catalana ha estat pionera en la defensa i protecció dels animals. Reconeix que és indigne que es converteixin en instruments de diversió, o fins i tot de recerca i de cultura, sense tenir cap mena de mirament per la seva integritat o pel seu dolor. Es, certament, indigne i les lleis catalanes van avançant en la prohibició d'aquestes pràctiques.

Ara bé, fins i tot entre els que troben que està molt bé cuidar o protegir els animals, no tots accepten que es parli de "drets dels animals". Com si els animals ni tinguessin ni poguessin tenir drets. Em sembla que s'equivoquen. Perquè jo sé que un altre té drets si jo tinc deures envers ell. I és ben clar que jo tinc deures -legals i morals- envers els animals. Això vol dir que ells tenen drets. Que els humans tinguem el deure de tractar bé els animals i no fer-los patir, mostra que ells tenen el dret de ser ben tractats. Per sort, la sensibilitat col·lectiva millora. I les lleis també, encara que sigui lentament.

Fa unes setmanes l'Ajuntament de Barcelona es declarava contra les curses de braus. Confiem que aviat ho faci el Parlament de Catalunya. Aquesta bona disposició, però, s'ha d'escaïmpar a tots els àmbits. Per això és lamentable que el mateix Ajuntament de Barcelona no faci accions decidides perquè la gossera municipal de l'Arrabassada surti de la situació precària en què ara es troba: ni el pressupost, ni els espais, ni els plantejaments són els adequats.

L'Ajuntament ho sap, i també sap que l'estat d'una gossera no millora canviant-li el nom ("Centre d'Acollida Municipal de l'Arrabassada"), sinó millorant-ne els recursos i les instal·lacions.

Ara s'obre el Fòrum de Barcelona. Si vol ser de debò el Fòrum de les Cultures, haurà d'acceptar que li caiguin al damunt peticions, reivindicacions i queixes de molts tipus. Ser pretensiós no és de franc. I em sembla ben clar que el Fòrum de les Cultures ha de ser també el Fòrum del respecte a la vida i al bon tracte dels animals. Avui l'exemple de Barcelona davant el món és crucial: ha de defensar els drets dels animals sense passivitat ni deixadesa.

Article publicat al diari AVUI el 12 de maig del 2004.

12.2 FORMACIÓ DEL FUTUR I EL CONDICIONAL SIMPLE

12.2.1 El condicional

Aquest temps verbal expressa:

1. Una hipòtesi vinculada a una condició: *Si arribés prompte, soparia amb vosaltres.*

2. La cortesia: *Em podria indicar on és el carrer major?*

És el temps més habitual de les oracions condicionals. Atenció als verbs de la 2a acabats en *-re*, perquè la *e* de l'infinitiu desapareix per a evitar el contacte amb la vocal de la desinència.

Conditional simple				
Cantar	Vendre	Temper	Sentir	Patir
cantar-ia	vendr-ia	temer-ia	sentir-ia	patir-ia
cantar-ies	vendr-ies	temer-ies	sentir-ies	patir-ies
canta-ria	vendr-ia	temer-ia	sentir-ia	patir-ia
catar-íem	vendr-íem	temer-íem	sentir-íem	patir-íem
catar-íeu	vendr-íeu	temer-íeu	sentir-íeu	patir-íeu
cantar-iен	vendr-iен	temer-iен	sentir-ien	patir-ien

Verbs irregulars

- **Haver:** hauria, hauries, hauria, hauríem, hauríeu, haurien
- **Voler:** voldria, voldries, voldria, voldríem, voldríeu, voldrien
- **Poder:** podria, podries, podria, podríem, podríeu, podrien
- **Saber:** sabria, sabries, sabria, sabríem, sabríeu, sabrien
- **Anar:** aniria, aniries, aniria, aniríem, aniríeu, anirien
- **Fer:** faria, faries, faria, faríem, faríeu, farien
- **Tenir:** tindria, tindries, tindria, tindríem, tindríeu, tindrien
- **Venir:** vindria, vindries, vindria, vindríem, vindríeu, vindrien

12.2.2 Futur

<i>1a conjugació</i>	<i>2a conjugació</i>	<i>3a conjugació</i>
Parlar	Témer	Dormir
parlaré	temeré	dormiré
parlaràs	temeràs	dormiràs
parlarà	temerà	dormirà
parlarem	temerem	dormirem
parlareu	temereu	dormireu
parlaran	temeran	dormiran

Casos especials

poder: podré, podràs, podrà...

saber: sabré, sabràs, sabrà...

voler: voldré, voldràs, voldrà...

anar: aniré, aniràs, anirà...

fer: faré, faràs, farà...

haver: hauré, hauràs, haurà...

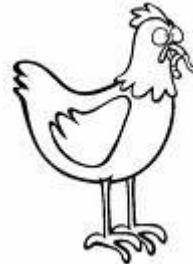
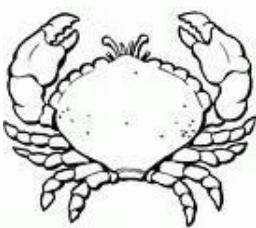
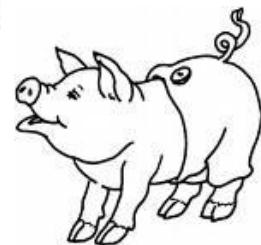
12.2.3 Completeu el quadre següent:

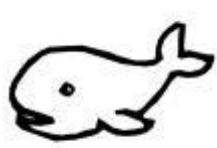
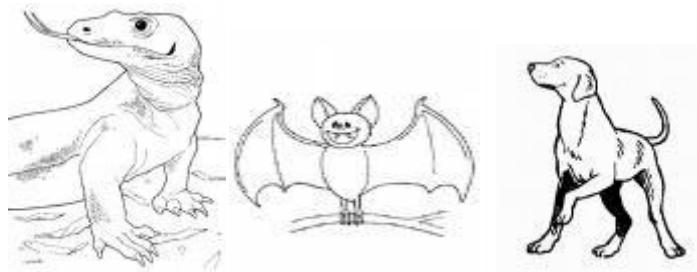
Verb					
Infinitiu	Present d'indicatiu	Indefinit	Perifràstic	Futur	Imperfet d'indicatiu
		He vingut			
					coneixia
			Vaig poder		
tenir					
ser					
					encenia
escoltar					
	prefereixo				
	crec				
anar					
agafar					
		He vist			
			Vaig llegir		
	escric				
beure					
		He fet			
Llevar-se					
		He viscut			

12.2.4 Poseu en futur les formes verbals que hi ha entre parèntesis:

1. Demà _____ (ANAR) al zoo i _____ (VEURE) elefants i mones.
2. La setmana pròxima Maria _____ (PARLAR) amb mi per a anar a escollir el ram d'orquídies.
3. No sé si la Isabel _____ (VOLER) acceptar l'anell de robins que en Pep li _____ (REGALAR) pel seu aniversari.
4. Pere _____ (DONAR) menjar al gat i al peix durant les vacances.
5. Lluïsa no _____ (PODER) sortir demà del despatx fins a les 10.00 h.
6. Fins al juliol la Patrícia no _____ (SABER) si _____ (TENIR) el treball que ella volia.
7. L'Àngels _____ (FER) un pastís de maduixa i préssecs per al dinar.
8. Si no separis el teu gos del meu _____ (BARALLAR-SE).
9. Dissabte en Joan i tu _____ (FER) una excursió a la muntanya per a recollir farigola i sàlvia.

12.2.5 Posa nom als dibuixos següents:

Maite Moret / Javi Ciralt